

MODDERS

Beste leerkracht,

Binnenkort komt u kijken naar de voorstelling 'MODDERS' van compagnie barbarie. Een voorstelling over 'moeders' voor kinderen vanaf 8 jaar.

In deze lesmap hebben wij voor u een aantal vraagstukken en opdrachten uitgeschreven waarmee u zowel voor als na de voorstelling aan de slag kan. De meest concrete opdrachten bevinden zich aan het begin van deze lesmap, aanvullende opdrachten die vrijer en associatief zijn staan achteraan in dit document.

Aan u de keuze en alvast veel plezier met de voorstelling.

Want ze is er niet enkel voor kinderen, maar ook voor u, u zal wel zien....

INHOUDELIJK VERTREKPUNT:

Compagnie barbarie is ervan overtuigd dat het moederschap een onmogelijke taak is, een taak die niet tot een perfect einde volbracht kan worden. Moederschap is niet meer en niet minder dan 'zo goed mogelijk de schade proberen te beperken'.

Net zoals het leven zelf, is moederschap een constante stroom van vallen en opstaan waarvan het falen een wezenlijk onderdeel is dat niet vaak wordt besproken.

In MODDERS pleiten we dan ook voor een grote relativering van het hele thema door in de voorstelling zelf aan de haal te gaan met alle clichés die het moederschap met zich meebrengt.

In MODDERS wordt de 'falende moeder' onder de loep genomen en in ere hersteld. Want falen is een wezenlijk deel van moeder zijn, van mens zijn, tout court.

MODDERS wordt een voorstelling voor zowel volwassenen als kinderen en kan op beide niveau's gelezen worden.

Naar de kinderen in de zaal draagt MODDERS de volgende boodschap uit:

Dat zijn/haar moeder ook maar een mens is, die het vaak niet weet, die de antwoorden al eens moet googelen, fouten maakt, vaak doet alsof ze weet waarover ze spreekt maar meestal maar wat gokt. Die veel belooft, haar beloftes vaak niet kan waarmaken maar wel vindt dat jij je als kind aan de afspraken moet houden. Beloofd is beloofd. Maar niet voor iedereen.

Voor de volwassenen in de zaal werkt MODDERS als een loutering. De herkenbaarheid van de falende moeder werkt troostend, de humor relativierend, de uitvergroting van bestaande clichés leiden tot inzicht en een nuchtere kijk op de zaak.

DE VORM VAN DE VOORSTELLING

In MODDERS spelen we met de stress die moederschap met zich meebrengt. Het alles moeten regelen, alles onder controle houden terwijl de potjes overkoken. Als een artiest in het chinees staatscircus die alle bordjes moet laten draaien op een stokje met de wetenschap dat er sowieso eentje zal breken. Voor de moeders op de scène is alles dan ook in wankel evenwicht.

Hoewel de moeders uit MODDERS maar wat aanmodderen doen ze dat wel in stijl.

En liefst allemaal in dezelfde stijl. Allemaal even blond, allemaal dezelfde maat.

Want waarom van maat veranderen als je net zo goed jezelf kan veranderen?

Mits wat goede wil kan iedereen in maatje 38.

Een moeder is de dag van vandaag immers ook nog steeds een aantrekkelijke vrouw die spik & span aan de schoolpoort verschijnt.

Naast zichzelf hebben ze ook de scène uitgedost met een gigantisch symbool/standbeeld van het moederschap. Maar nog voor de onthulling blijkt dit al herleid tot een inééngevalen puinhoop.

Hun aanpak en tactiek schippert tussen kind zijn/moeder zijn. Hun gedrag is even instabiel als de sculptuur die het moederschap moest verbeelden en zwalpt alle kanten uit.

Ze worden heen en weer geslingerd tussen twee extreme gedragingen: langs de ene kant hun kinderlijke reflex, aan de andere kant de alles oplossende en berispende moeder. Of misschien liggen die twee helemaal niet zo extreem ver uit elkaar...

In de voorstelling zitten veel aanknopingspunten waar je in een kringgesprek direct mee aan de slag kan:

- * Hoe moeilijk het is om stil te blijven zitten als iemand anders [te] lang spreekt.
Dat ondervinden [bijna] alle kinderen elke dag 'aan den lijve' ☺
- * Welke veldslagen er geleverd worden om maar niet op je kleren te morsen als je als kind uit de losse pols een ijsje eet.
- * Hoe verbijsterd grote mensen kunnen reageren als je bij jezelf of bij een ander kind 'coiffeurke' hebt gespeeld.
- * Hoe verlamdend en ongrijpbaar angst kan zijn.
- * Hoe té hard je best doen soms een averechts effect heeft.

Over die directe aanknopingspunten hebben we het in deze lesmap niet. Wat we wél willen doen, is jullie een paar handvaten geven om nóg een stap verder te zetten. Om de kinderen wat verder te laten denken dan hun neus lang is en met hen te filosoferen.

Dat filosoferen 'handjes en voetjes' geven, doen we op drie manieren *

- met een voorwerp | in dit geval een simpele stoel
- aan de hand van antwoorden van kinderen
- met een verhaal: uit 'brieven aan Doornroosje' van Toon Tellegen.

Verder zitten er in deze lesmap ook twee licht baldadige doedingen: iets uitvinden dat nog niet bestaat en slijm maken.

't Amusement ermee !

de barbaries

* Met dank aan Doornroosje | Toon Tellegen | Marit Törnqvist | Ilse Daems en haar docenten fmk: Ed Weijers | Lies Pycke | Ieva Rocena | Pieter Mostert | en voor deze lesmap in het bijzonder: Peter Worley | Oscar Brenifier | Richard Anthone | de honderden DIY recepten om slijm te maken op internet die Ilse allemaal heeft getest en uitgeprobeerd!

1.WAT BEN JIJ JE OUDERS SCHULDIG? 2 KNUFFELS, 1 RUZIE EN 5 KUSJES?

[met dank aan Oscar Brenifier]

In de voorstelling sloven de mama's zich uit.

Ze vinden dat ze hun kinderen alles verschuldigd zijn.

Het beste van het beste is nog niet goed genoeg ....

Maar het omgekeerde is net zo goed waar.

Ook kinderen vinden dat ze hun ouders veel verschuldigd zijn.

Ga daarover met hen het gesprek aan.

Hieronder staan een aantal antwoorden die kinderen gegeven hebben op de vraag 'wat ben jij je ouders schuldig?' Plus een aantal mogelijke vervolgvragen op dat antwoord.

Misschien/waarschijnlijk zeggen de kinderen van jouw klas heel andere dingen. Maar we denken dat deze antwoorden en verdere vragen je kunnen inspireren om zelf goeie vervolgvragen te vinden en te stellen.

ALLES WANT ZE HEBBEN MIJ HET LEVEN GESCHONKEN

Ja, maar:

Is jouw leven het eigendom van je ouders?

Zou je dat ook zeggen als je ouders je in de steek hebben gelaten?

Als jij hun alles schuldig bent, is er dan niets van jezelf?

Ben je geboren dankzij je ouders of dankzij de natuur?

IK MOET HEN DANKBAAR ZIJN WANT ZE GEVEN ME ETEN EN ZE ZIJN MET MIJ BEZIG

Ja, maar:

Doe jij niets voor je ouders?

Houden je ouders zich ook met je bezig als je hen niet dankbaar bent?

Ben je hen ook dankbaar als je ruzie met hen maakt?

Als je groot bent en alles zelf kunt, zal je dan je ouders nog altijd dankbaar zijn?

LIEFDE, WANT ZE HOUDEN VEEL VAN MIJ

Ja, maar:

Twijfel je nooit aan hun liefde?

Hou je alleen van mensen die ook van jou houden?
Hou jij op dezelfde manier van je ouders als je ouders van jou?

NIETS WANT IK HEB ER NIET OM GEVRAAGD OM OP DE WERELD TE KOMEN

Ja, maar:

Ken jij iemand die erom gevraagd heeft om op de wereld te komen?
Ga jij later aan je kinderen vragen of ze geboren willen worden?
Kies je niet elke dag om te leven?
Kun je niet ook dankbaar zijn om een verrassingscadeautje?

DE VEILIGHEID VAN HET LEVEN IN EEN GEZIN

Ja, maar:

Zijn gezinnen altijd zo veilig?
Zijn er dingen die je bang maken zodat je graag veilig wilt zijn?
Beginnen mensen aan een gezin omdat ze veiligheid zoeken?
Als je zo graag veilig bent, zal je dan ooit uit je gezin kunnen weggaan?

DAT IK GELUKKIG BEN

Ja, maar:

Moet je gelukkig zijn voor jezelf of voor anderen?
Kun je zomaar beslissen om gelukkig te zijn?
Wat als jouw geluk je ouders misschien ongelukkig maakt?
Zouden je ouders spijt hebben dat ze jou op de wereld hebben gezet als jij ongelukkig bent?
Zonder je ouders zou jij er niet zijn. Dag na dag helpen ze je met van alles en nog wat.
Ze houden van je en geven je een veilige plek in het gezin. Je hebt van hen bepaalde gebreken en talenten geërfd. Als jij gelukkig bent, zitten zij er dus zeker voor iets tussen.
Je kunt hen er dankbaar om zijn en van hen houden, ook al heb je er niet om gevraagd om geboren te worden.
Maar ben je hun alles verschuldigd? Hebben je ouders je helemaal gemaakt? Heb je niets van anderen gekregen of geleerd? Ben jij zelf ook niet verantwoordelijk voor wie je bent, steeds meer en meer?

Besef

- dat je zelfstandig leert worden zonder je gezin te vergeten of niet meer over vroeger te praten

- dat het niet eenvoudig is om een ouder of om een kind te zijn
- dat het leven een samenspel is van heel veel invloeden en ook van keuzes die je zelf bepaalt

2. MOET JE ALLES KUNNEN?

[met dank aan Doornroosje | Toon Tellegen en Richard Anthone]

In de voorstelling maken de mama's het zichzelf moeilijk door te hard hun best te [willen] doen.

Tegen kinderen wordt dikwijls gezegd 'willen is kunnen'.

Maar is dat wel zo?

En: moet je alles kunnen?

Een prima aanleiding om daarover te praten is deze brief aan Doornroosje.

Hij komt uit een van de minder bekende boeken van Toon Tellegen.

Een boek waarin de prins op zoek gaat naar Doornroosje en haar tijdens zijn queeste alvast elke dag een brief schrijft.

De brief die wij als intro willen gebruiken is die van 18 mei:

Daaronder staan een paar vragen die je kunnen op weg zetten om met de kinderen te filosoferen.

18 mei

Doornroosje,

Je kasteel is verlaten. Alle deuren staan open. De binnenplaats is aangeveegd. Ik zie de resten van lakeien ergens op een hoop: hun schoenen, hun blauwe jassen, hun schedels, hun dijbenen.

Ik loop de torentrap op. Je kamer is leeg. Je bed is opgemaakt. Op de sprei ligt een dikke laag stof. Stof van honderd jaar, vermoed ik.

Een kastdeur gaat open en een oude vrouw komt tevoorschijn.

Dé oude vrouw.

Ze lacht akelig. [Ze kan moeilijk vriendelijk of ontroerend lachen, dat begrijp ik wel]

'Ze is er niet' zegt ze.

'Waar is ze? Is ze wakker? Wie heeft haar wakker gekust?'

'Ik' zegt ze. 'Zonet'.

'Maar het bed dan .....'

'Ze heeft in mijn armen geslapen, in de kast. Tot ik jou de trap op hoorde komen.

Toen heb ik haar wakker gekust. Een van die muggen moet ze zijn. De andere zijn lakeien.'

Ze wijst naar het plafond. Tientallen muggen zitten daar.

'Wilt u ook een mug worden?' vraagt ze.

'Graag' zeg ik.

'Ach wat jammer nu' zegt ze. 'Als je het wilt kan het niet. Wilt u soms met mij ruilen?'

'Nee' zeg ik en ik lach al akelig.

[Brieven aan Doornroosje | Toon Tellegen | Querido]

MOGELIJKE FILOSOFEEVRAGEN

- Hoe zou het zijn om een mug te zijn?
- Als jij geen mens was maar een dier, welk dier zou je dan 't liefst willen zijn? Waarom?
- Kan je alles worden wat je wilt?
- Wat betekent de zin uit het verhaal: 'Als je het wil, dan kan het niet' ?
- Waarom kan het juist niet als je het wilt? Kan het dan wel als je het niet wilt?
- Als je iets heel hard wilt, kan het dan?
- Ken jij dingen die je wilt maar niet kan?
- Ken jij dingen die je kunt maar niet wilt?
- Zijn er dingen die je nooit zou willen kunnen?
- Is niet lukken hetzelfde als niet kunnen?
- Als je weet dat iets niet goed is, waarom wil/doe je het dan soms toch? Kan je een voorbeeld geven?

3. WEES GEEN SLIJMBAL, MAAK ER EEN

[met dank aan het internet]

In de voorstelling slijmen de mama's zich te pletter.

Ze worden er helemaal kleverig en plakkerig van.

Echte slijmballen zijn het.

Dit bekend fenomeen komt trouwens niet alleen in het theater maar óók in het leven zoals het is vaak voor: volwassenen die bij kinderen slijmen, kinderen die bij grote mensen slijmen.

Brrrrrrrr.

Wat echter wél heerlijk is om te doen is: zelf slijmballen maken.

En er daarna urenlang mee spelen.

Op het internet kan je hierover honderden youtube filmpjes en evenveel recepten vinden.

Ik heb er een gigantisch groot aantal uitgeprobeerd.

En daaruit dan deze basishandleiding gedistilleerd:

Plak ze !

Wees geen slijmbal maar maak er een!

BASISLIJM VAN WITTE LIJM

WAT HEB JE NODIG?

1. Gereedschap
  - grote kom
  - menggereedschap [lepel | spatel | roerstockje]
  - maatbekers en maatlepels
  - luchtdicht afsluitbare pot [bv een confituurpot]
2. Ingrediënten
  - 250 ml witte PVA lijm
  - een activator [zie bij twee woorden tekst en uitleg voor details]
  - 125 ml schuimende handzeep
  - voedingskleurstof

TWEE WOORDEN TEKST EN UITLEG OVER DE INGREDIENTEN

- PVA lijm

PVA staat voor polyvinylacetaat.

Als je niet zeker weet of een lijm PVA-lijm is, kan je dat testen op een stukje papier:

PVA-lijm droogt altijd transparant op. Er is een witte soort en een kleurloze of

transparante. Voor dit 'basisslijm' heb je witte nodig.

- activators

De activator is het belangrijkste ingrediënt van slijm. Als je precies de juiste hoeveelheid van een van deze mengsels of producten toevoegt aan de lijm, worden de polymere of plasticachtige moleculen daarvan 'geactiveerd'. Ze worden dan soepel.

Voor dit basisslijm van witte lijm kan je één van deze mogelijke activators gebruiken in [ongeveer] deze hoeveelheden:

- 5 tot 7 eetlepels [75-105 ml] vloeibaar wasmiddel

of

- 6 tot 8 eetlepels [90-120 ml] vloeibaar stijfjel

of

- 1 eetlepel [18 mg] baksoda en 1 tot 2 eetlepels [15-30 ml] contactlensvloeistof.

Naargelang het merk kan de samenstelling verschillen en heb je iets meer of iets minder nodig.

PAS OP: gebruik ALTIJD slechts 1 van deze 3 ACTIVATORS.

Meng nooit verschillende soorten activators.

- schuimende handzeep

Is niet sterk genoeg om te gebruiken als activator op zich, maar helpt wel om het slijm gladder en soepeler te maken.

Het moet wel handzeep zijn die inderdaad schuimt, want anders werkt het niet

- kleurstof voor voedingsmiddelen

Tegenwoordig in elke zichzelf respecterende supermarkt te vinden [meestal bij het bakgerief]

Vloeibare kleurstof werkt het gemakkelijkst.

Een paar druppels zijn genoeg.

HOE DOE JE HET?

- Doe de PVA lijm in een grote kom. Doe de handzeep erbij en voeg een paar druppels kleurstof toe. Roer stevig alles onder elkaar.
- Voeg je activator met kleine beetje toe. Nooit meer dan 2 eetlepels [30 mg] tegelijk. En gebruik voor een portie slijm nooit meer dan 1 bepaalde soort activator.
Gebruik dus of vloeibaar wasmiddel of vloeibaar stijfjel of baksoda en contactlensvloeistof.

- Als het mengsel een beetje begint te plakken, kan je het beginnen kneden.
Een handige truc: doop je vingers eerst een beetje in de activator vóór je begint te kneden, dan plakt het slijm minder aan je handen. Kneden is superbelangrijk om slijm goed te mengen en het de juiste structuur te geven
- Bewaar je slijm in een luchtdicht afgesloten pot. Dan droogt het niet uit. Om mooi blinkend slijm te krijgen, kan je het best 2 tot 4 dagen in de pot laten

4. IS EEN STOEL WEL EEN STOEL ?

[met dank aan Peter Worley]

In de voorstelling zit een hilarische scène met stoelen die geen stoelen [meer] zijn: ze hebben ongelijke poten of een poot te weinig, geen zitvlak .... Een prima oefening en eerste introductie in filosoferen is om kinderen te laten nadenken over de vraag of een simpele stoel [eentje die je niet eerst hebt 'verbouwd'] wel een stoel is. Dat kan op deze manier[en]

Zet een stoel in het midden van de klas. Zorg dat iedereen hem kan zien.

Vraag de kinderen: 'wat is dit?'

De kans is vrij groot dat ze zullen zeggen: 'een stoel' ☺

Zeg hen dat je nieuwsgierig bent of ze er op het einde van de les nog steeds zo over zullen denken. En vertel hen het verhaal dat onder deze intro staat.

Dat verhaal gaat in stappen. Voorzie voor elk deel van het verhaal + onderzoekend gesprek telkens ongeveer 10 minuten.

In een eerste stap leren de kinderen dat je dezelfde dingen vanuit verschillende gezichtspunten kan bekijken [het ding verandert naargelang de waarnemer : voor een mens is het een stoel, voor een hond een schuilplaats]

De tweede stap is om de kinderen te vragen wat een ding is als er niemand nog is om het waar te nemen. Daarom is het belangrijk om zeker tot en met deel 5 [de asteroïde] te komen. Want dit luikje van het verhaal is een variant op de bekende filosofische vraag: als een boom valt in het bos en er is niemand om het te horen, is er dan geluid?

DEEL 1

Denk aan een kamer met veel vensters. De zon schijnt er binnen en in het midden van de kamer staat een voorwerp dat veel weg heeft van dit hier [wijs naar de stoel]. Er komt een man binnen. Hij ziet het voorwerp en denkt: 'ah een fijne plek om te zitten'.

Hij gaat zitten en blijft er een tijdje want hij was al lang op de been en zijn voeten zijn moe. Na een tijdje kijkt hij op zijn uurwerk en spurt dan de kamer uit. Hij heeft haast.

Later op de dag komt een hond de kamer binnen. Hij ziet het voorwerp en kruipt er onder om een beetje schaduw te krijgen want de zon schijnt fel en hard. De hond blijft er een tijdje schuilen voor de hitte en als hij wat afgekoeld is, trippelt hij weg. De man dacht dus dat het voorwerp iets was om op te zitten. En de hond dacht dat het een bescherming was voor de zon.

GESPREK 1

Wat is dit ding? Iets om op te zitten of iets om onder te schuilen? Of is het nog iets anders?

[Laat de kinderen een minuut of 10 ideeën spuien. Vertel dan het vervolg van het verhaal]

DEEL 2

Diezelfde nacht als iedereen slaapt en er niemand in de buurt is, landt in de kamer een ruimteschip. Er komen ruimtewezens uit. Het zijn aliens die op verschillende planeten allerlei voorwerpen en dingen verzamelen. Van onze planeet nemen ze dit voorwerp mee [wijs naar de stoel]. Ze nemen het mee in hun ruimteschip. Aan boord proberen ze uit te vissen en te bedenken wat dit ding is. Ze hebben geen flauw idee.

GESPREK 2

Als de aliens niet weten wat het ding is, wat is het dan?

DEEL 3

De ruimtewezens die het voorwerp hebben meegenomen lijken een beetje op mensen:

ze hebben ook hoofden en armen en benen. Tegelijkertijd zijn ze behoorlijk verschillend:

ze hebben 4 armen, twee aan elke kant en drie benen. Ze hebben net als mensen slechts één hoofd, maar het is wel veel groter en vierkanter.

De aliens ontdekken dat het voorwerp dat ze hebben meegenomen perfect op hun hoofden past en ze besluiten dat het een hoed moet zijn. Ze zetten hem op hun kop, kijken in de spiegel en vinden dat ze er geweldig uitzien. Als ze terugkeren naar hun eigen planeet, Zargon, zijn de andere ruimtewezens zwaar onder de indruk van deze nieuwe modetrend. Dat brengt Zarboog, de alien die het voorwerp had meegenomen op een idee. Hij laat duizenden van die 'hoeden' maken om te verkopen aan de andere ruimtewezens.

GESPREK 3

Wat is het ding nu? Een stoel? Een schuilplaats? Een hoed? Of nog iets anders?

DEEL 4

Honderden jaren gaan voorbij. Mensen maken toeristische reizen door de ruimte. Stoelen hebben intussen geen poten meer en zweven zonder zwaartekracht rond.

Op een dag arriveren mensen op de planeet Zargon. Ze maken contact met de aliens, leren hun taal, integreren en worden vrienden.

Als het tijd is om terug naar de aarde te keren, krijgen ze van de ruimtewezens een afscheidscadeau: een van hun nog steeds zeer modieuze hoeden [wijs naar de stoel].

De mensen zijn er super blij mee en vliegen terug naar huis. Op aarde vertellen ze dat ze contact hebben gehad met aliens en schenken ze het cadeau dat ze gekregen hebben aan het ruimtemuseum. Het wordt in een speciaal beveiligde kast tentoongesteld en er staat een bordje met uitleg bij. Op dat bordje staat: Zargonese hoed.

GESPREK 4

Is dit ding [wijs naar de stoel] een Zargonese hoed?

DEEL 5

Op de planeet Zargon is het originele voorwerp dat Zarboog ooit had meegebracht ondertussen van generatie op generatie overgeleverd. Het staat in het huis van zijn achter achter achter kleinzoon Zarboog de Zoveelste. Het is heel kostbaar en wordt beschermd door massa's alarmsystemen. Toch wordt er op een nacht ingebroken en wordt het voorwerp gestolen. De dieven vluchten ermee door de ruimte terwijl de Zargonese politie hen op de hielen zit. Er ontstaat een gevecht en de politie schiet het ruimteschip van de dieven compleet aan flarden. Het voorwerp zweeft door de ruimte en komt ondersteboven op een voorbijvliegende asteroïde terecht. Het verdwijnt in de ruimte en raakt verloren.

De asteroïde vliegt eerst 10 jaar door de ruimte, dan 100, dan duizenden jaren, miljoenen en biljoenen jaren. Er bestaan geen Zargonezen en ook geen mensen meer.

Die zijn allebei intussen al lang uitgestorven.

GESPREK 5

Wat is het voorwerp nu, nu er geen Zargonezen of mensen [en niets of niemand anders] meer is om het te zien of te gebruiken?

DEEL 6

Toen het voorwerp op de asteroïde terecht kwam, viel het ondersteboven. Onder de zitting staat heel duidelijk in het hout gebrand 'stoel' en die letters dateren van toen het ding destijds op aarde gefabriceerd werd.

GESPREK 6

Betekent dit dat het voorwerp al die tijd al een stoel is geweest?

NOG TWEE ANDERE MOGELIJKE VARIANTEN

Je kan ook twee stoelen in het midden van de klas zetten.

Je zegt erbij dat er eentje op aarde gemaakt is door mensen met de bedoeling een stoel te zijn en eentje in de ruimte door aliens met de bedoeling een hoed te zijn.

Vertel de kinderen dat je niet weet welke stoel wat is.

Vraag hen of er verschillende dingen in het midden van de klas staan en hoe je het verschil kan zien.

Vraag de kinderen om zich een hond, een mens en een alien voor te stellen die allemaal in een kamer staan en kijken naar de 'stoel'. Zij denken alle drie dat het iets verschillend is: voor de hond is het een schuilplaats, voor de mens is het een stoel en voor de alien een hoed. Als je de hond, de mens en de alien niet meetelt, betekent dit dan dat er drie dingen in de kamer staan of staat er maar één ding in de kamer?

5.VIND IETS UIT DAT NOG NIET BESTAAT

[met dank aan Marit Törnqvist]

Een plezierige doe- en verwerkingsopdracht na het inspannende filosoferen over de vraag 'of een stoel wel een stoel is': iets ontwerpen dat nog niet bestaat.

Voor vindingrijke en creatieve kinderen waarschijnlijk geen enkel probleem. Maar voor anderen misschien een net iets te hoge drempel of net een brug te ver.

Kom daarom niet door de grote poort binnenvallen. Neem een zijdeur of achterpoortje en vraag hen om iets nieuws te maken maar laat hen vertrekken van iets dat al wel bestaat.

Laat de kinderen [ieder voor zich] een voorwerp kiezen.

Hoe simpeler hoe beter.

Vraag hen om op basis van dit voorwerp iets uit te vinden dat nog nergens ter wereld bestaat.

Laat [eventueel] een paar 'opmerkelijke uitvindingen' van Marit Törnqvist zien bij wijze van inspiratie.

uit het boek 'opmerkelijke uitvinden | Marit Törnqvist | Querido]

